

Bruselj, 12. januar 2018
(OR. en)

Medinstitucionalna zadeva:
2018/0002 (NLE)

5248/18
ADD 1

VISA 3
COEST 3
JAIEX 2

PREDLOG

Pošiljatelj:	za generalnega sekretarja Evropske komisije: direktor Jordi AYET PUIGARNAU
Datum prejema:	11. januar 2018
Prejemnik:	generalni sekretar Sveta Evropske unije Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN
Št. dok. Kom.:	COM(2018) 7 final ANNEX
Zadeva:	PRILOGA k predlogu sklepa Sveta o stališču, ki se v imenu Evropske unije sprejme v skupnem odboru, ustanovljenem v skladu s Sporazumom med Evropsko unijo in Azerbajdžansko republiko o poenostavitvi izdajanja vizumov, glede sprejetja skupnih smernic za izvajanje Sporazuma

V prilogi vam pošiljamo dokument COM(2018) 7 final ANNEX.

Priloga: COM(2018) 7 final ANNEX

EVROPSKA
KOMISIJA

Bruselj, 11.1.2018
COM(2018) 7 final

ANNEX

PRILOGA

k

predlogu sklepa Sveta

**o stališču, ki se v imenu Evropske unije sprejme v skupnem odboru, ustanovljenem
v skladu s Sporazumom med Evropsko unijo in Azerbajdžansko republiko
o poenostavitvi izdajanja vizumov, glede sprejetja skupnih smernic za
izvajanje Sporazuma**

OSNUTEK
SKLEP št.°../201.. SKUPNEGA ODBORA,
USTANOVLJENEGA S SPORAZUMOM
MED EVROPSKO UNIJO IN AZERBAJDŽANSKO REPUBLIKO
O POENOSTAVITVI IZDAJANJA VIZUMOV

z dne

glede sprejetja skupnih smernic za izvajanje Sporazuma

ODBOR JE –

ob upoštevanju Sporazuma med Evropsko unijo in Azerbajdžansko republiko o poenostavitvi izdajanja vizumov⁽¹⁾ (v nadaljnjem besedilu: Sporazum) in zlasti člena 12 Sporazuma,

ob upoštevanju, da je Sporazum začel veljati 1. septembra 2014 –

SKLENIL NASLEDNJE:

Člen 1

Skupne smernice za izvajanje Sporazuma med Evropsko unijo in Azerbajdžansko republiko o poenostavitvi izdajanja vizumov so določene v Prilogi k temu sklepu.

Člen 2

Ta sklep začne veljati na dan sprejetja.

V/na ...

Za Evropsko unijo

Za Republiko Azerbajdžan

¹ UL L 128, 30.4.2014, str. 49–60.

OSNUTEK
SMERNICE
ZA IZVAJANJE
SPORAZUMA MED EVROPSKO UNIJO IN AZERBAJDŽANSKO REPUBLIKO
O POENOSTAVITVI IZDAJANJA VIZUMOV

Namen Sporazuma med Evropsko unijo in Azerbajdžansko republiko o poenostavitvi izdajanja vizumov, ki je začel veljati 1. septembra 2014 (v nadaljnjem besedilu: Sporazum), je poenostaviti postopke za izdajanje vizumov za načrtovano bivanje za največ 90 dni v obdobju 180 dni za državljane Unije in državljane Republike Azerbajdžan, in sicer na podlagi vzajemnosti.

Sporazum določa pravno zavezujoče pravice in obveznosti, da se poenostavijo postopki izdajanja vizumov državljanom Azerbajdžana in EU.

Namen teh smernic, ki jih je sprejel skupni odbor, ustanovljen s členom 12 Sporazuma (v nadaljnjem besedilu: skupni odbor), je zagotoviti, da diplomatska in konzularna predstavništva schengenskih držav članic in Republike Azerbajdžan usklajeno izvajajo določbe Sporazuma. Te smernice niso del Sporazuma in zato niso pravno zavezujoče. Vendar je zelo priporočljivo, da jih diplomatsko in konzularno osebje pri izvajanju določb Sporazuma dosledno upošteva.

Smernice se bodo v okviru skupnega odbora posodabljele glede na izkušnje, pridobljene z izvajanjem Sporazuma.

Za zagotovitev trajnega in usklajenega izvajanja Sporazuma ter v skladu s poslovníkom skupnega odbora za poenostavitev vizumskih postopkov sta se pogodbenici za obravnavo nujnih zadev dogovorili o vzpostavitvi neuradnih stikov izven uradnih sestankov skupnega odbora. Podrobna poročila o teh zadevah in neuradnih stikih bodo predložena na naslednjem sestanku skupnega odbora za poenostavitev vizumskih postopkov.

I. SPLOŠNA VPRAŠANJA

1.1 Namen in področje uporabe

Člen 1 Sporazuma določa: „Namen tega sporazuma je na podlagi vzajemnosti poenostaviti izdajanje vizumov za načrtovano bivanje za največ 90 dni v obdobju 180 dni za državljane Unije in Azerbajdžanske republike.“

Sporazum velja za vse državljane Unije in Republike Azerbajdžan, ki zaprosijo za vizum za kratkoročno bivanje, ne glede na državo, v kateri prebivajo.

Sporazum ne velja za osebe brez državljanstva, ki imajo dovoljenje za prebivanje, ki ga izda katera koli država članica ali Republika Azerbajdžan. Za to kategorijo oseb veljajo

običajna pravila vizumskega pravnega reda EU in nacionalnega prava Republike Azerbajdžan.

1.2 Področje uporabe Sporazuma

Člen 2 Sporazuma določa:

„1. Poenostavitve vizumskih postopkov, določene v tem sporazumu, se za državljane Unije in Azerbajdžanske republike uporabljajo samo, kolikor ti niso oproščeni vizumske obveznosti z zakonodajnimi in drugimi akti Azerbajdžanske republike, Unije ali držav članic, s tem sporazumom ali drugimi mednarodnimi sporazumi.

2. Nacionalno pravo Azerbajdžanske republike ali držav članic ali pravo Unije se uporabi za zadeve, ki jih določbe tega sporazuma ne urejajo, kot na primer za zavrnitev izdaje vizuma, priznanje potnih listin, dokazila o zadostnih sredstvih za preživljanje ter zavrnitev vstopa in ukrepe izгона.“

Sporazum, brez poseganja v člen 10 (ki določa izvzetje iz vizumske obveznosti za državljane Evropske unije in državljane Republike Azerbajdžan, ki so imetniki veljavnih diplomatskih potnih listov), ne vpliva na veljavna pravila o vizumskih obveznostih in izvzetjih iz teh obveznosti. Člen 4 Uredbe Sveta (ES) št. 539/2001² državam članicam na primer omogoča, da se med ostalimi kategorijami oseb iz vizumske obveznosti izvzamejo člani civilnega letalskega in ladijskega osebja.

V tem okviru bi bilo treba dodati, da morajo v skladu s členom 21 Konvencije o izvajanju Schengenskega sporazuma³ vse schengenske države priznati vizume za dolgoročno bivanje in dovoljenja za prebivanje, ki jih izda katera koli od njih, kot veljavne listine za kratkoročno bivanje na svojih ozemljih. Vse pogodbenice navedene konvencije sprejemajo dovoljenja za prebivanje, vizume D in vizume za kratkoročno bivanje pridruženih držav za vstop in kratkoročno bivanje ter obratno.

Uredba (ES) št. 810/2009 Evropskega parlamenta in Sveta (vizumski zakonik)⁴ se uporablja za vsa vprašanja, ki jih Sporazum ne zajema, kot so določitev pogodbenice Konvencije o izvajanju Schengenskega sporazuma, pristojne za obravnavo prošnje za izdajo vizuma, obrazložitev zavrnitve izdaje vizuma, pravica do pritožbe zoper negativno odločitev ali splošna pravila o osebnem razgovoru s prosilcem za vizum, ter za zagotavljanje informacij v zvezi s prošnjo za izdajo vizuma. Tudi schengenska pravila⁵ (tj. zavrnitev vstopa na ozemlje, dokazila o zadostnih sredstvih za preživljanje itd.) in po potrebi nacionalno pravo se še naprej uporabljajo za vprašanja, ki jih Sporazum ne zajema, kot so priznanje potnih listin, dokazila o zadostnih sredstvih za preživljanje, zavrnitev vstopa na ozemlje držav članic in ukrepi izгона.

² Uredba Sveta (ES) št. 539/2001 z dne 15. marca 2001 o seznamu tretjih držav, katerih državljani morajo pri prehodu zunanjih meja imeti vizume, in držav, katerih državljani so oproščeni te zahteve (UL L 81, 21.3.2001), kakor je bila nazadnje spremenjena z Uredbo (EU) št. 1289/2013 z dne 11. decembra 2013 (UL L 347, 20.12.2013, str. 74).

³ UL L 239, 22.9.2000, str. 19.

⁴ Uredba (ES) št. 810/2009 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. julija 2009 o vizumskem zakoniku Skupnosti (Vizumski zakonik) (UL L 243, 15.9.2009, str. 1).

⁵ Zlasti Uredba (EU) 2016/399 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 9. marca 2016 o Zakoniku Unije o pravilih, ki urejajo gibanje oseb prek meja (zakonik o schengenskih mejah), UL L 77, 23.3.2016, str. 1

Tudi če so pogoji iz Sporazuma izpolnjeni, prosilec za vizum na primer predloži dokumentarna dokazila o namenu potovanja za kategorije iz člena 4, se izdaja vizuma še vedno lahko zavrne, če niso izpolnjeni pogoji iz člena 6 Uredbe (ES) št. 562/2006 Evropskega parlamenta in Sveta (zakonik o schengenskih mejah⁶), tj. oseba nima veljavne potne listine, v SIS je bil izdan razpis ukrepa, oseba predstavlja grožnjo javnemu redu, notranji varnosti itd.

Druge možnosti iz vizumskega zakonika, ki omogočajo prožnost pri izdajanju vizumov, se uporabljajo še naprej. Vizumi za večkratni vstop za daljše obdobje veljavnosti (do petih let) se lahko na primer poleg kategorij oseb iz člena 5 Sporazuma izdajo tudi drugim kategorijam oseb, če so izpolnjeni pogoji iz vizumskega zakonika (člen 24). V enakem smislu se bodo še naprej uporabljale določbe vizumskega zakonika, ki omogočajo oprostitev ali zmanjšanje vizumske takse (člen 16(5) in (6) vizumskega zakonika).

V zvezi z Republiko Azerbajdžan se migracijski zakonik⁷ in drugi ustrezni normativni pravni akti Republike Azerbajdžan uporabljajo za vsa vprašanja, ki jih Sporazum ne zajema, kot so obrazložitev zavrnitve izdaje vizuma, pravica do pritožbe zoper negativno odločitev ali splošna pravila o osebnem razgovoru s prosilcem za vizum, ter za zagotavljanje informacij v zvezi s prošnjo za izdajo vizuma, priznanje potnih listin, dokazila o zadostnih sredstvih za preživetje, zavrnitev vstopa na ozemlje Republike Azerbajdžan in ukrepe izгона.

Druge prožnosti pri izdajanju vizumov, ki jih omogoča nacionalno pravo Republike Azerbajdžan, se uporabljajo še naprej, če določajo ugodnejšo ureditev za prosilca. Še naprej se bodo uporabljale na primer določbe iz zakona Republike Azerbajdžan o državnih taksah (člen 17.2), ki omogočajo oprostitev vizumske takse, in določbe iz Migracijskega zakonika Republike Azerbajdžan (člen 38), ki omogočajo izdajo elektronskih vizumov.

Tudi če so pogoji iz Sporazuma izpolnjeni, prosilec za vizum na primer predloži dokumentarna dokazila o namenu potovanja za kategorije iz člena 4, se izdaja vizuma še vedno lahko zavrne, če niso izpolnjeni pogoji iz odstavka 36 Migracijskega zakonika Republike Azerbajdžan (razen odstavka 36.1.7) ali če so prisotne okoliščine iz člena 16 Migracijskega zakonika Republike Azerbajdžan.

1.3 Vrste vizumov, ki spadajo na področje uporabe Sporazuma

V členu 3(d) Sporazuma je „vizum“ opredeljen kot „dovoljenje, ki ga izda država članica ali Azerbajdžanska republika za tranzit čez njeno ozemlje ali načrtovano bivanje na njenem ozemlju, ki nista daljša od 90 dni v katerem koli obdobju 180 dni“.

Poenostavitve, ki jih določa Sporazum, veljajo za enotne vizume, ki veljajo za celotno ozemlje držav članic, in za vizume z omejeno ozemeljsko veljavnostjo⁸.

Poenostavitve, ki jih določa Sporazum, veljajo za vse vizume, določene v poglavju 5 Migracijskega zakonika Republike Azerbajdžan.

1.4 Izračun trajanja bivanja, dovoljenega z vizumom

⁶ UL L 105, 13.4.2006, str. 1, kakor je bil spremenjen z Uredbo (EU) št. 610/2013 (UL L 182, 29.6.2013, str. 1).

⁷ Migracijski zakonik Republike Azerbajdžan je bil sprejet 2. julija 2013 z Zakonom Republike Azerbajdžan št. 713-IVQ in je začel veljati 1. avgusta 2013.

⁸ Glej člene 2, 24 in 25 Uredbe (ES) št. 810/2009 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. julija 2009 o vizumskem zakoniku Skupnosti (Vizumski zakonik) (UL L 243, 15.9.2009, str. 1).

Zakonik o schengenskih mejah⁹ pojem kratkoročnega bivanja opredeljuje, kot sledi: „90 dni v katerem koli obdobju 180 dni, kar zajema vsak dan bivanja v zadnjem 180-dnevnom obdobju.“

Ta opredelitev se v skladu s Sporazumom uporablja tudi za vizume za kratkoročno bivanje, ki jih izda Republika Azerbajdžan.

Za dan vstopa se bo pri izračunu uporabil prvi dan bivanja na ozemlju držav članic, za dan izstopa pa zadnji dan bivanja na ozemlju držav članic. Pojem „kateri koli“ se nanaša na „gibljivo“ 180-dnevno referenčno obdobje, ki upošteva vsak dan bivanja v obdobju zadnjih 180 dni, da se preveri, ali je zahteva v zvezi z 90 dnevi v 180-dnevnom obdobju še vedno izpolnjena. To pomeni, da odsotnost na ozemlju držav članic v neprekinjenem obdobju 90 dni omogoča novo bivanje do 90 dni.

Opredelitev je začela veljati 18. oktobra 2013. Kalkulator za kratkoročno bivanje, ki se lahko uporabi za izračun obdobja dovoljenega bivanja v skladu z novimi pravili, je na voljo na spletu na naslednjem naslovu: http://ec.europa.eu/dgs/home-affairs/what-we-do/policies/borders-and-visas/border-crossing/index_en.htm.

Primer izračuna bivanja na podlagi nove opredelitve:

Oseba z vizumom za večkratni vstop za obdobje enega leta (od 18. aprila 2014 do 18. aprila 2015) prvič vstopi v državo 19. aprila 2014 in ostane tri dni. Nato ponovno vstopi 18. junija 2014 in ostane 86 dni. Kakšno je stanje na posamezne datume? Kdaj bo ta oseba imela možnost, da znova vstopi?

Na dan 11. septembra 2014: v zadnjih 180 dneh (od 16. marca 2014 do 11. septembra 2014) je oseba v državi bivala tri dni (od 19. do 21. aprila 2014) plus 86 dni (od 18. junija 2014 do 11. septembra 2014) = 89 dni = dovoljeno obdobje ni bilo prekoračeno. Oseba lahko v državi ostane še največ 1 dan.

Na dan 16. oktobra 2014: oseba lahko vstopi in ostane dodatne tri dni (16. oktobra 2014 postane bivanje na dan 19. aprila 2014 brezpredmetno (ne spada več v obdobje 180 dni); 17. oktobra 2014 postane bivanje na dan 20. aprila 2014 brezpredmetno (ne spada več v obdobje 180 dni) itd.).

Na dan 15. decembra 2014: oseba lahko vstopi in ostane dodatnih 86 dni (15. decembra 2014 postane bivanje na dan 18. junija 2014 brezpredmetno (ne spada več v obdobje 180 dni); 16. decembra 2014 postane bivanje na dan 19. junija 2014 brezpredmetno itd.).

1.5 Stanje v zvezi z državami članicami, ki schengenskega pravnega reda še ne izvajajo v celoti, državami članicami, ki ne sodelujejo pri skupni vizumski politiki EU, in pridruženimi državami

Države članice, ki so se Uniji pridružile leta 2004 (Ciper, Češka republika, Estonija, Latvija, Litva, Madžarska, Malta, Poljska, Slovaška in Slovenija), 2007 (Bolgarija in Romunija) in 2013 (Hrvaška), Sporazum zavezuje z začetkom veljavnosti.

Bolgarija, Ciper, Hrvaška in Romunija še ne izvajajo schengenskega pravnega reda v celoti. Te države bodo še naprej izdajale nacionalne vizume z veljavnostjo, omejeno na

⁹ Uredba (ES) št. 610/2013 Evropskega parlamenta in Sveta (UL L 182, 29.6.2013, str. 1).

njihovo nacionalno ozemlje. Ko bodo te države članice začele izvajati schengenski pravni red v celoti, bodo še naprej uporabljale tudi Sporazum.

Nacionalno pravo se še naprej uporablja za vsa vprašanja, ki jih Sporazum ne zajema, do datuma polnega izvajanja schengenskega pravnega reda s strani teh držav članic. Od tega datuma se bodo schengenska pravila / nacionalno pravo uporabljali za zadeve, ki niso urejene s Sporazumom.

Bolgarija, Ciper, Hrvaška in Romunija lahko priznajo dovoljenja za prebivanje, vizume D in vizume za kratkoročno bivanje, ki so jih izdale vse pogodbenice Konvencije o izvajanju Schengenskega sporazuma in pridružene države, za kratkoročna bivanja na svojem ozemlju¹⁰.

V skladu s členom 21 Konvencije o izvajanju Schengenskega sporazuma z dne 14. junija 1985 o postopni odpravi kontrol na skupnih mejah morajo vse pogodbenice Konvencije priznati vizume za dolgoročno bivanje in dovoljenja za prebivanje, ki jih izda katera koli od njih, kot veljavne listine za kratkoročno bivanje na svojih ozemljih. Te države sprejemajo dovoljenja za prebivanje, vizume D in vizume za kratkoročno bivanje pridruženih držav za vstop in kratkoročno bivanje ter obratno.

Sporazum se ne uporablja za Dansko, Irsko in Združeno kraljestvo, vendar vsebuje skupne izjave, da bi bilo zaželeno, da bi te države članice sklenile dvostranske sporazume o poenostavitvi vizumskih postopkov z Republiko Azerbajdžan.

Čeprav so Islandija, Lihtenštajn, Norveška in Švica pridružene schengenske države, jih Sporazum ne zavezuje. Vendar Sporazum vsebuje skupno izjavo, da bi bilo zaželeno, da bi te pridružene schengenske države nemudoma sklenile dvostranske sporazume o poenostavitvi vizumskih postopkov z Republiko Azerbajdžan.

Sporazum o poenostavitvi izdajanja vizumov med vlado Republike Azerbajdžan in vlado Kraljevine Norveške je bil podpisan 3. decembra 2013 in je začel veljati 1. junija 2015. Sporazum o poenostavitvi izdajanja vizumov med vlado Republike Azerbajdžan in Švicarskim zveznim svetom je bil podpisan 10. oktobra 2016 in je začel veljati 1. aprila 2017. Poleg tega je 15. februarja 2017 začel veljati sporazum med vlado Republike Azerbajdžan in vlado Kneževine Lihtenštajn o vzajemni uporabi pravil, navedenih v „Sporazumu med Evropsko unijo in Azerbajdžansko republiko o poenostavitvi izdajanja vizumov“.

1.6 Sporazum / dvostranski sporazumi

Člen 13 Sporazuma določa:

„Ta sporazum ima od začetka veljavnosti prednost pred določbami vseh dvostranskih ali večstranskih sporazumov ali dogovorov, ki so bili sklenjeni med posameznimi državami

¹⁰ Sklep št. 565/2014/EU z dne 15. maja 2014, ki pooblašča Bolgarijo, Hrvaško, Ciper in Romunijo, da od 16. junija 2014 kot enakovredne svojim nacionalnim vizumom za tranzit čez svoje ozemlje ali načrtovano bivanje na svojem ozemlju, ki ne presega 90 dni v katerem koli 180-dnevnem obdobju, enostransko priznajo samo enotne vizume za kratkoročno bivanje, veljavne za dva ali več vstopov, vizume za dolgoročno bivanje in dovoljenja za prebivanje, ki jih izdajo schengenske države, ter nacionalne vizume in dovoljenja za prebivanje, ki jih izdajo Bolgarija, Hrvaška in Romunija. Ker med državama ni diplomatskih odnosov, Ciper za imetnike azerbajdžanskih potnih listov (razen diplomatskih potnih listov) trenutno uporablja izvzetje iz določb Sklepa št. 565/2014/EU z dne 15. maja 2014.

članicami in Azerbajdžansko republiko, kolikor določbe slednjih sporazumov ali dogovorov urejajo vprašanja, obravnavana v tem sporazumu.“

Z datumom začetka veljavnosti Sporazuma so se prenehale uporabljati določbe iz veljavnih dvostranskih sporazumov med državami članicami in Republiko Azerbajdžan o vprašanjih, obravnavanih v Sporazumu. V skladu s pravom Unije morajo države članice sprejeti potrebne ukrepe za odpravo neskladnosti med njihovimi dvostranskimi sporazumi in Sporazumom.

Če je država članica sklenila dvostranski sporazum ali dogovor z Republiko Azerbajdžan o vprašanjih, ki jih Sporazum ne zajema, na primer o izvzetju iz vizumske obveznosti za imetnike službenih potnih listov, se to izvzetje še naprej uporablja tudi po začetku veljavnosti sporazuma o poenostavitvi izdajanja vizumov z Evropsko unijo.

Naslednje države članice imajo z Republiko Azerbajdžan sklenjen dvostranski sporazum, ki določa izvzetje iz vizumske obveznosti za imetnike službenih potnih listov: Avstrija, Bolgarija, Hrvaška, Italija, Latvija, Madžarska, Portugalska, Romunija, Slovaška in Slovenija¹¹.

Izvzetje iz vizumske obveznosti za imetnike službenih potnih listov, ki ga odobri država članica, velja samo za potovanje po ozemlju te države članice in ne za potovanje v druge schengenske države članice.

II. SMERNICE O POSEBNIH DOLOČBAH

2.1 Nova pravila, ki se uporabljajo za vse prosilce za vizum

Pomembno: opozoriti je treba, da se spodaj navedene poenostavitve glede vizumske takse, trajanja postopkov za obravnavo prošelj za izdajo vizuma, odhoda v primeru izgubljenih ali ukradenih listin in podaljšanja vizuma v izrednih okoliščinah uporabljajo za vse prosilce za vizum in imetnike vizumov, ki so državljani republike Azerbajdžan ali držav članic EU, ki jih zavezuje Sporazum, vključno z, na primer, turisti.

2.1.1 Vizumska taksa

Člen 6(1) Sporazuma določa:

„1. Taksa za obravnavo prošelj za izdajo vizuma znaša 35 EUR.“

V skladu s členom 6(1) taksa za obravnavanje prošnje za izdajo vizuma znaša **35 EUR**. Ta taksa se uporablja za vse prosilce za vizum iz EU in Azerbajdžana (vključno s turisti) in zadeva vizume za kratkoročno bivanje, ne glede na število vstopov.

Člen 6(2) Sporazuma določa:

„2. Brez poseganja v odstavek 3 so plačila taks za obravnavo prošelj za izdajo vizuma oproščene naslednje kategorije oseb:

- (a) bližnji sorodniki – zakonci, otroci (tudi posvojeni), starši (vključno s skrbniki), stari starši in vnuki – pri obisku državljanov Unije, ki zakonito prebivajo na ozemlju Azerbajdžanske republike, državljanov Azerbajdžanske republike, ki zakonito prebivajo na ozemlju držav članic, državljanov Unije, ki prebivajo na ozemlju

¹¹ Izvzetje iz vizumske obveznosti v skladu s členom 4(1) Uredbe Sveta št. 539/2001.

države članice, katere državljani so, in državljanov Azerbajdžanske republike, ki prebivajo na ozemlju Azerbajdžana;

- (b) člani uradnih delegacij, vključno s stalnimi člani takšnih delegacij, ki na podlagi uradnega vabila, naslovljenega na države članice, Evropsko unijo ali Azerbajdžansko republiko, sodelujejo na uradnih srečanjih, posvetovanjih, pogajanjih ali programih izmenjav ter na prireditvah, ki jih na ozemlju Azerbajdžanske republike ali ene od držav članic pripravijo medvladne organizacije;
- (c) učenci, dodiplomski in podiplomski študenti ter spremljajoči učitelji, ki potujejo zaradi študija ali strokovnega izobraževanja, tudi v okviru programov izmenjav in drugih šolskih dejavnosti;
- (d) invalidi in po potrebi osebe, ki jih spremljajo; (Opomba: za oprostitev plačila takse bi bilo treba predložiti dokazila, da oba prosilca za vizum sodita v to kategorijo. Kadar je invalidnost prosilca očitna (slepe osebe, manjkajoča noga), je sprejemljivo vizualno priznanje na konzularnem predstavništvu.

V utemeljenih primerih lahko prošnjo vloži zastopnik ali skrbnik invalidne osebe.)

- (e) udeleženci mednarodnih športnih prireditev in osebe, ki jih spremljajo v strokovni ekipi; (Opomba: navijači se ne bodo obravnavali kot spremljevalno osebje.)
- (f) udeleženci znanstvenih, kulturnih in umetniških dejavnosti, vključno z univerzitetnimi in drugimi programi izmenjav;
- (g) osebe, ki so predložile dokazila o nujnosti svojega potovanja iz humanitarnih razlogov, vključno zaradi prejema nujnega zdravljenja, in osebe, ki takšne osebe spremljajo, oziroma zaradi udeležbe na pogrebu bližnjega sorodnika ali zaradi obiska bližnjega sorodnika, ki je hudo bolan;
- (h) predstavniki organizacij civilne družbe, kadar potujejo zaradi strokovnega izobraževanja, seminarjev, konferenc, tudi v okviru programov izmenjav; (Opomba: prosilci za vizum iz te kategorije oseb morajo za oprostitev plačila takse predložiti dokazilo, da so člani organizacij civilne družbe ali neprofitnih organizacij, registriranih v državah članicah ali Republiki Azerbajdžan – povezava s členom 4.)
- (i) upokojenci; (Opomba: prosilci za vizum iz te kategorije oseb morajo za oprostitev plačila takse predložiti dokazilo o statusu upokojenca. Oprostitev ni upravičena v primerih, kadar je namen potovanja opravljanje plačanega dela.)
- (j) otroci, mlajši od 12 let;
- (k) novinarji in osebje tehnične ekipe, ki jih spremlja po poklicni dolžnosti.“ (Opomba: prosilci za vizum iz te kategorije oseb morajo za oprostitev plačila takse predložiti dokazilo, da so člani strokovnih novinarskih ali medijskih organizacij – povezava s členom 4 Sporazuma).

Kar zadeva države članice EU, so zgoraj omenjene kategorije oseb takse v celoti oproščene. Poleg tega so v skladu s členom 16(4) vizumskega zakonika plačila takse oproščene tudi naslednje kategorije oseb:

- raziskovalci, ki v Evropsko unijo potujejo zaradi opravljanja znanstvenih raziskav, kakor je opredeljeno v Priporočilu 2005/761/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 28. septembra 2005;
- predstavniki neprofitnih organizacij, stari 25 let ali mlajši, ki se udeležujejo seminarjev, konferenc, športnih, kulturnih ali izobraževalnih dogodkov, ki jih organizirajo neprofitne organizacije.

Člen 16(6) vizumskega zakonika določa: „V posameznih primerih se znesek vizumske takse, ki se zaračuna, lahko oprosti ali zniža, kadar ta ukrep pomaga spodbujati kulturne ali športne interese ter interese na področju zunanje politike, razvojne politike in na drugih področjih ključnega javnega pomena ali iz humanitarnih razlogov.“

Člen 16(7) vizumskega zakonika določa, da se vizumska taksa zaračuna v eurih, v nacionalni valuti tretje države ali v valuti, ki se navadno uporablja v tretji državi, kjer je vloga oddana, in razen v primerih, kadar vloga ni dopustna ali kadar konzulat ni pristojen, ni vračljiva.

V izogib odstopanjem, ki bi lahko vodila k trgovanju z vizumi, bi si morale države članice v Republiki Azerbajdžan prizadevati, da za vse azerbajdžanske prosilce za vizum zagotovijo podobne vizumske takse, kadar se te zaračunajo v tuji valuti.

Prav tako se, kar zadeva Republiko Azerbajdžan, plačilo takse v skladu s členom 17(2) zakona Republike Azerbajdžan o državnih taksah oprosti za naslednje kategorije tujcev:

- člane državnih delegacij in uradnike;
- predstavnike mednarodnih humanitarnih organizacij v Republiki Azerbajdžan;
- osebe, ki študirajo ali opravljajo pedagoške dejavnosti v okviru državnih programov;
- osebe, ki potujejo za obrambne namene.

Prosilci iz EU in Azerbajdžana prejmejo potrdilo o plačani vizumski taksi.

Člen 6(3) Sporazuma določa:

„3. Kadar država članica ali Azerbajdžanska republika sodeluje z zunanjim ponudnikom storitev z namenom izdaje vizuma, lahko zunanji ponudnik storitev zaračuna takso za storitve. Navedena taksa je sorazmerna s stroški, ki jih ima zunanji ponudnik storitev pri opravljanju svojih storitev, in ne sme presegati 30 EUR. Države članice in Azerbajdžanska republika ohranijo možnost za vse prosilce, da prošnje vložijo neposredno pri svojih konzulatih.“

Zunanji ponudnik storitev za Unijo izvaja svoje dejavnosti v skladu z Vizumskim zakonikom in pri tem dosledno spoštuje zakonodajo Azerbajdžanske republike.

Zunanji ponudnik storitev za Azerbajdžansko republiko izvaja svoje dejavnosti v skladu z azerbajdžansko zakonodajo in zakonodajo držav članic EU.“

Kar zadeva podrobnosti sodelovanja z zunanjimi ponudniki storitev, člen 43 vizumskega zakonika določa podrobne informacije v zvezi z njihovimi nalogami.

2.1.2 Trajanje postopkov obravnave prošelj za izdajo vizuma

Člen 7 Sporazuma določa:

„1. Diplomatska in konzularna predstavništva držav članic ter Azerbajdžanske republike odločijo o prošnji za izdajo vizuma v 10 koledarskih dneh od dneva prejema prošnje in dokumentov, potrebnih za izdajo vizuma.

2. Rok za odločitev o prošnji za izdajo vizuma se lahko v posameznih primerih podaljša na največ 30 koledarskih dni, zlasti kadar je potrebna podrobnejša obravnava prošnje.

3. Rok za odločitev o prošnji za izdajo vizuma se lahko v nujnih primerih skrajša na 2 delovna dneva ali še manj.“

Odločitev o prošnji za izdajo vizuma se načeloma sprejme v 10 koledarskih dneh od datuma vložitve prošnje, ki se šteje za dopustno.

To obdobje se lahko v posameznih primerih podaljša na največ 30 koledarskih dni, zlasti kadar je potrebna podrobnejša obravnava prošnje ali v primeru zastopanja, ko se opravi posvetovanje z organi zastopane države članice.

Vsi ti roki začnejo teči šele takrat, ko je vloga popolna, tj. od datuma prejema prošnje za izdajo vizuma in dokazil.

Pri diplomatskih in konzularnih predstavništvih, ki uporabljajo sistem naročanja, se obdobje pred naročenim obiskom načeloma ne šteje v obdobje obravnave prošnje. To vprašanje in druge praktične ureditve za vložitev prošnje za izdajo vizuma ureja vizumski zakonik (člen 9) in Migracijski zakonik Republike Azerbajdžan.

„Če se od prosilcev zahteva osebna zglasitev ob vložitvi prošnje, mora pristojni organ prosilcem to praviloma omogočiti v roku dveh tednov, odkar so ti za to zaprosili.“

Pri naročanju na obisk bi bilo treba upoštevati morebitno nujnost, na katero se sklicuje prosilec za vizum, v skladu z izvajanjem člena 7(3) Sporazuma. Odločitev o krajšem času za sprejetje odločitve o prošnji za izdajo vizuma sprejme konzularni uradnik.

„V utemeljenih nujnih primerih [npr. kadar prosilec zaradi okoliščin, ki jih ni mogel predvideti, za vizum ni mogel zaprositi prej] lahko konzulat prosilcem dovoli, da vložijo svoje prošnje bodisi brez osebne zglasitve bodisi se jim datum osebne zglasitve določi takoj.“

2.1.3 Odhod iz države v primeru izgube osebnih dokumentov

Člen 8 Sporazuma določa:

„Državljeni Evropske unije in Azerbajdžanske republike, ki so bodisi izgubili svoje osebne dokumente bodisi so jim bili ti dokumenti ukradeni med bivanjem na ozemlju Azerbajdžanske republike ali držav članic, lahko zapustijo ozemlje Azerbajdžanske republike ali držav članic z veljavnimi osebnimi dokumenti za prehod meje, ki jih izdajo diplomatska ali konzularna predstavništva držav članic ali Azerbajdžanske republike, in sicer brez vsakršnega vizuma ali drugega dovoljenja.“

V primeru izgube ali kraje osebnih dokumentov za zapustitev ozemlja Republike Azerbajdžan ali schengenskega območja zadostujejo veljavni osebni dokumenti, ki jih izdajo diplomatska ali konzularna predstavništva in imetniku vizuma dajejo pravico, da prestopi mejo. Organi države gostiteljice od imetnika vizuma ali konzularnega

predstavništva ne morejo zahtevati nadaljnjih dokumentov, dovoljenj ali kakršnih koli formalnosti.

2.1.4 Podaljšanje veljavnosti vizuma v izrednih okoliščinah

Člen 9 Sporazuma določa:

„Državljanom Evropske unije in Azerbajdžanske republike, ki zaradi višje sile ne morejo zapustiti ozemlja Azerbajdžanske republike ali držav članic do datuma, navedenega v vizumu, se rok veljavnosti vizuma in/ali trajanja bivanja, določenega v izdanem vizumu, podaljša brezplačno v skladu z zakonodajo, ki jo uporablja Azerbajdžanska republika ali država članica prejemnica, in sicer za obdobje, potrebno za njihovo vrnitev v državo prebivanja.“

V zvezi z možnostjo podaljšanja veljavnosti vizuma iz utemeljenih osebnih razlogov, kadar imetnik vizuma nima možnosti, da bi ozemlje države članice zapustil do datuma, navedenega na vizumski nalepki, se uporabljajo določbe člena 33 vizumskega zakonika, če so skladne s Sporazumom. Zato se vizum v primeru *višje sile ali humanitarnih razlogov* podaljša brezplačno.

Kar zadeva Republiko Azerbajdžan, se za vprašanja v zvezi s podaljšanjem obdobja začasnega bivanja tujcev v Republiki Azerbajdžan uporablja migracijski zakonik.

Odločba o podaljšanju obdobja začasnega bivanja tujcev v Republiki Azerbajdžan je uradni dokument, ki tujcem daje pravico do začasnega bivanja v Republiki Azerbajdžan.

Tujci, ki jim je bilo obdobje začasnega bivanja v Republiki Azerbajdžan podaljšano, lahko državo zapustijo na državnih mejnih prehodih ob predložitvi potnega lista ali drugega dokumenta za prestop meje in odločbe o podaljšanju obdobja začasnega bivanja.

2.2 Nova pravila, ki se uporabljajo za nekatere kategorije prosilcev za vizum

2.2.1 Dokumentarna dokazila o namenu potovanja

Za kategorije oseb, navedene v členu 4(1) Sporazuma, se zahtevajo samo navedena dokumentarna dokazila o namenu potovanja. Kot je navedeno v členu 4(3), ni potrebna nobena druga utemeljitev, vabilo ali potrditev glede namena potovanja.

Vendar pa to ne pomeni opustitve splošne zahteve glede osebne zglasitve za vložitev prošnje za izdajo vizuma in dokazil, npr. dokazil o sredstvih za preživljanje, ki ostane nespremenjena.

Če v posameznih primerih obstajajo dvomi o verodostojnosti dokumenta, ki dokazuje namen potovanja, lahko veleposlaništvo/konzulat v skladu s členom 21(8) vizumskega zakonika in Migracijskega zakonika Republike Azerbajdžan prosilca za vizum povabi na dodaten razgovor, kjer ga je mogoče zaslišati o dejanskem namenu obiska ali njegovi nameri glede vrnitve. V takšnih posameznih primerih lahko dodatne dokumente prostovoljno predloži prosilec za vizum oziroma jih izjemoma zahteva konzularni uradnik. Vendar ta praksa ne sme biti sistematična in jo bo skupni odbor pozorno spremljal.

Načeloma se izvirnik dokumenta, ki se zahteva v skladu s členom 4(1) Sporazuma, predloži skupaj s prošnjo za izdajo vizuma. Vendar lahko konzulat prošnjo za izdajo vizuma začne obravnavati na podlagi telefaksa ali kopije dokumenta. Kljub temu lahko konzulat pri prvi prošnji zahteva izvirnik dokumenta, poleg tega pa ga zahteva v posameznih primerih, ko obstajajo dvomi.

Za kategorije oseb, ki niso navedene v členu 4 Sporazuma (na primer turisti), se še naprej uporabljajo splošna pravila glede dokumentacije, ki dokazuje namen potovanja. Enako velja za dokumente, ki zadevajo soglasje staršev za potovanja otrok, mlajših od 18 let.

Za vprašanja, ki jih določbe tega sporazuma ne zajemajo, kot so priznanje potnih listin ter dokazila o vrnitvi in zadostnih sredstvih za preživljanje, se uporabljajo schengenska pravila ali nacionalno pravo.

„Člen 4 – Dokumentarna dokazila o namenu potovanja

1. Za naslednje kategorije državljanov Unije in Azerbajdžanske republike za utemeljitev namena potovanja v drugo pogodbenico zadostujejo naslednji dokumenti:

- (a) za bližnje sorodnike – zakonce, otroke (tudi posvojene), starše (vključno s skrbniki), stare starše in vnuke – pri obisku državljanov Unije, ki zakonito prebivajo na ozemlju Azerbajdžanske republike, ali državljanov Azerbajdžanske republike, ki zakonito prebivajo v državah članicah, oziroma državljanov Unije, ki prebivajo na ozemlju države članice, katere državljani so, ali državljanov Azerbajdžanske republike, ki prebivajo na ozemlju Azerbajdžana:

- pisna prošnja osebe, ki vabi;“

Pristojni organ mora potrditi verodostojnost podpisa osebe, ki vabi, v skladu z nacionalno zakonodajo države prebivališča. Povabilo bi morali potrditi pristojni organi.

Ta določba se uporablja tudi za sorodnike osebja, zaposlenega na diplomatskih in konzularnih predstavništvih, ki potujejo z namenom obiska družine in na ozemlju držav članic ali ozemlju Republike Azerbajdžan ostanejo do 90 dni, vendar v teh primerih ni treba predložiti dokazila o zakonitem prebivanju in sorodstvenih vezeh.

„(b) brez poseganja v člen 10, za člane uradnih delegacij, vključno s stalnimi člani takšnih delegacij, ki v skladu z uradnim povabilom, naslovljenim na države članice, Evropsko unijo ali Azerbajdžansko republiko, sodelujejo na uradnih srečanjih, posvetovanjih, pogajanjih ali programih izmenjav ter na prireditvah, ki jih na ozemlju Azerbajdžanske republike ali ene od držav članic priredijo medvladne organizacije:

- dopis pristojnega organa države članice, Azerbajdžanske republike ali institucije Evropske unije, ki potrjuje, da je prosilec član oziroma stalni član njegove delegacije in potuje na ozemlje druge pogodbenice z namenom sodelovanja na zgoraj navedenih prireditvah; dopisu je priložena kopija uradnega vabila;“

Ime prosilca mora biti navedeno v dopisu, ki ga izda pristojni organ in potrjuje, da je oseba del delegacije in potuje na ozemlje druge pogodbenice z namenom sodelovanja na uradnem srečanju. Ni pa nujno, da je ime prosilca navedeno v uradnem vabilu k sodelovanju na srečanju, čeprav se to lahko zahteva v primeru, ko je uradno vabilo naslovljeno na posamezno osebo.

Ta določba se uporablja za člane uradnih delegacij ne glede na to, kakšen potni list (službeni ali običajni potni list) imajo.

„(c) za poslovneže in predstavnike poslovnih organizacij:

- pisna vloga osebe, ki vabi, tj. pravne osebe ali podjetja oziroma organizacije, urada ali podružnice take pravne osebe ali podjetja, pisna vloga državnih ali lokalnih organov Azerbajdžanske republike ali držav članic oziroma pisna vloga organizacijskih odborov ali trgovinskih in industrijskih sejmov, konferenc in simpozijev, ki potekajo na ozemlju Azerbajdžanske republike ali ene od držav članic; pisno vlogo potrdi pristojni organ v skladu z nacionalno zakonodajo;“

Poleg zgoraj navedenega nacionalni poslovni register izda dokument, ki potrjuje obstoj poslovnih organizacij.

„(d) za voznike, ki opravljajo storitve mednarodnega prevoza blaga in oseb med ozemlji Azerbajdžanske republike in držav članic z vozili, registriranimi v državah članicah ali Azerbajdžanski republiki:

- pisna zahteva nacionalnega podjetja ali združenja (sindikata) prevoznikov Azerbajdžanske republike oziroma nacionalnih združenj prevoznikov držav članic za mednarodni cestni prevoz z navedbo namena, načrta, trajanja in pogostosti potovanj;“

Združenje, pristojno za izdajo pisnih zahtev, je nacionalno združenje matične države voznika. Pisne zahteve lahko izdajo tudi regionalne ali druge podružnice nacionalnih združenj držav članic.

„(e) za učence, dodiplomske in podiplomske študente ter spremljajoče učitelje, ki potujejo zaradi študija ali strokovnega izobraževanja, tudi v okviru programov izmenjav in drugih šolskih dejavnosti:

- pisna prošnja ali potrdilo o vpisu, ki ga izda univerza, akademija, institut, visoka šola ali šola, ki vabi, oziroma dijaške ali študentske izkaznice ali potrdila o tečajih, ki jih bo oseba obiskovala;“

Študentska izkaznica se kot dokazilo o namenu potovanja sprejme le, če jo je izdala univerza, visoka šola ali šola, ki vabi in v kateri bo potekal študij ali strokovno izobraževanje.

„(f) za udeležence znanstvenih, akademskih, kulturnih ali umetniških dejavnosti, vključno z univerzitetnimi in drugimi programi izmenjav:

- pisna prošnja organizacije, ki vabi k udeležbi pri teh dejavnostih;

(g) za novinarje in osebje tehnične ekipe, ki jih spremlja po poklicni dolžnosti:

- potrdilo ali drug dokument, ki ga izda strokovna organizacija ali delodajalec prosilca za vizum, ki dokazuje, da je zadevna oseba kvalificiran novinar ali član osebja tehnične ekipe, ki spremlja novinarje po poklicni dolžnosti, in navaja, da je namen potovanja opravljanje novinarskega dela;“

Ta kategorija ne zajema samostojnih novinarjev in njihovih pomočnikov.

Predložiti je treba potrdilo ali dokument, ki ga izda strokovna novinarska organizacija ali delodajalec prosilca in ki dokazuje, da je prosilec kvalificiran novinar ali oseba, ki ga spremlja po poklicni dolžnosti, in navaja, da je namen potovanja opravljanje novinarskega dela ali pomoč pri tem delu.

„(h) za udeležence mednarodnih športnih prireditev in osebe, ki jih spremljajo v strokovni ekipi:

- pisna prošnja organizacije, ki vabi, pristojnih organov, državnih športnih zvez držav članic ali Azerbajdžanske republike oziroma Nacionalnega olimpijskega komiteja Azerbajdžanske republike ali nacionalnih olimpijskih komitejev držav članic;“

Seznam spremljevalnega osebja pri mednarodnih športnih prireditvah bo omejen na tiste osebe, ki športnike spremljajo po poklicni dolžnosti: trenerje, maserje, menedžerje, zdravstveno osebje in vodje športnih klubov. Navijači se ne bodo obravnavali kot spremljevalno osebje.

„(i) za udeležence uradnih programov izmenjav, ki jih organizirajo pobratena mesta:

- pisna prošnja direktorjev mestnih uprav/županov teh mest;“

Direktor uprave/župan mesta ali drugega kraja, ki je pristojen za izdajo pisne prošnje, je direktor uprave/župan mesta, ki vabi, ali drugega kraja, kjer bo potekala dejavnost sodelovanja. Ta kategorija zajema le uradne dejavnosti sodelovanja.

„(j) za osebe, ki potujejo zaradi zdravljenja, in osebe, ki jih morajo spremljati:

- uradni dokument zdravstvene institucije, ki potrjuje nujnost zdravstvene oskrbe v tej instituciji in nujnost spremstva, ter dokazilo o zadostnih finančnih sredstvih za plačilo zdravljenja;“

Predloži se dokument zdravstvene ustanove, ki potrjuje tri točke (nujnost zdravstvene oskrbe v tej instituciji, nujnost spremstva ter dokazilo o zadostnih finančnih sredstvih za plačilo zdravljenja, npr. potrdilo o vnaprejšnjem plačilu).

„(k) za predstavnike svobodnih poklicev, ki sodelujejo na mednarodnih sejnih, konferencah, simpozijih, seminarjih ali drugih podobnih prireditvah na ozemlju Azerbajdžanske republike ali držav članic:

- pisna prošnja organizacije, ki vabi in potrjuje, da zadevna oseba sodeluje na prireditvi;

(l) za predstavnike organizacij civilne družbe, ko potujejo zaradi strokovnega izobraževanja, seminarjev in konferenc, tudi v okviru programov izmenjav:

- pisna prošnja organizacije, ki vabi, potrditev, da oseba zastopa organizacijo civilne družbe, in potrdilo ustreznega registra o ustanovitvi take organizacije, ki ga izda državni organ v skladu z nacionalno zakonodajo;“

Predložiti je treba dokument organizacije civilne družbe, ki potrjuje, da prosilec zastopa to organizacijo.

Članov organizacij civilne družbe Sporazum ne zajema.

„(m) za sorodnike, ki so na obisku zaradi pogrebnih slovesnosti:

- uradni dokument, ki potrjuje smrt, ter potrdilo o družinskem ali drugem razmerju med prosilcem in pokopanim;

(n) za obisk vojaških in civilnih pokopališč:

- uradni dokument, ki potrjuje obstoj in vzdrževanje groba ter družinsko ali drugo razmerje med prosilcem in pokopanim.“

Sporazum ne določa, ali bi morali zgoraj navedeni uradni dokument izdati organi države, v kateri se pokopališče nahaja, ali organi države, v kateri prebiva oseba, ki želi obiskati to pokopališče. Moralo bi veljati, da lahko takšen uradni dokument izdajo pristojni organi obeh držav.

Predložiti je treba zgoraj navedeni uradni dokument, ki potrjuje obstoj in vzdrževanje groba ter družinsko ali drugo razmerje med prosilcem in pokopanim.

Pomembno: Sporazum ne uvaja novih pravil o odgovornosti za fizične ali pravne osebe, ki izdajajo pisne prošnje. V primeru izdaje lažnih pisnih prošenj se uporablja pravo EU / nacionalno pravo.

2.2.2 Izdajanje vizumov za večkratni vstop

Če mora prosilec za vizum pogosto potovati na ozemlje držav članic ali Republike Azerbajdžan, se lahko vizumi za kratkoročno bivanje izdajo za več obiskov, pod pogojem, da ti obiski skupaj niso daljši od 90 dni v obdobju 180 dni.

Člen 5 Sporazuma določa:

„1. Diplomatska in konzularna predstavništva držav članic ter Azerbajdžanske republike izdajo vizume za večkratni vstop z veljavnostjo pet let za naslednje kategorije državljanov:

- (a) zakonci, otroci (tudi posvojeni), ki so mlajši od 21 let ali vzdrževani družinski člani, ter starši (vključno s skrbniki) – pri obisku državljanov Unije, ki zakonito prebivajo na ozemlju Azerbajdžanske republike, ali državljanov Azerbajdžanske republike, ki zakonito prebivajo v državah članicah, oziroma državljanov Unije, ki prebivajo na ozemlju države članice, katere državljani so, ali državljanov Azerbajdžanske republike, ki prebivajo na ozemlju Azerbajdžana;

- (b) člani uradnih delegacij, ki na podlagi uradnega vabila, naslovljenega na države članice, Evropsko unijo ali Azerbajdžansko republiko, redno sodelujejo na srečanjih, posvetovanjih, pogajanjih ali programih izmenjav ter na prireditvah, ki jih na ozemlju Azerbajdžanske republike ali ene od držav članic pripravijo medvladne organizacije.

Z odstopanjem od prvega stavka se v primerih, kadar sta potreba ali namen pogostih ali rednih potovanj očitno omejena na krajše obdobje, veljavnost vizuma za večkratni vstop omeji na zadevno obdobje, zlasti:

- v primeru oseb iz točke (a): če je rok veljavnosti dovoljenja za zakonito prebivanje državljanov Azerbajdžanske republike, ki zakonito prebivajo v eni od držav članic, ali državljanov Unije, ki zakonito prebivajo v Azerbajdžanski republiki, oziroma
- v primeru oseb iz točke (b): če je čas veljavnosti statusa stalnega člana uradne delegacije

krajši od petih let.“

Ob upoštevanju poklicnega statusa teh kategorij oseb ali njihovega družinskega razmerja z državljanom Republike Azerbajdžan, ki zakonito prebiva na ozemlju držav članic, državljanom EU, ki zakonito prebiva na ozemlju Republike Azerbajdžan, ali z državljanom EU, ki prebiva v državi članici, katere državljanstvo ima, je upravičeno, da se jim odobri vizum za večkratni vstop, ki velja pet let ali je omejen na njihov mandat ali njihovo zakonito prebivanje, če sta krajša od petih let.

Osebe iz člena 5(1)(a) Sporazuma morajo predložiti dokazilo o zakonitem prebivanju osebe, ki vabi.

Za osebe iz člena 5(1)(b) Sporazuma bi bilo treba predložiti potrdilo o poklicnem statusu in trajanju njihovega mandata.

Ta določba se ne bo uporabljala za osebe iz člena 5(1)(b) Sporazuma, če so s Sporazumom izvzete iz vizumske obveznosti, tj. če imajo diplomatski potni list.

Kadar sta potreba ali namen pogostih ali rednih potovanj očitno omejena na krajše obdobje, bo veljavnost vizuma za večkratni vstop omejena na navedeno obdobje.

„2. Diplomatska in konzularna predstavništva držav članic ter Azerbajdžanske republike izdajo vizume za večkratni vstop z veljavnostjo enega leta za naslednje kategorije državljanov, če so v prejšnjem letu pridobili najmanj en vizum in ga uporabljali v skladu s predpisi, ki urejajo vstop v obiskano državo in bivanje v njej:

- (a) za dodiplomske in podiplomske študente, ki redno potujejo zaradi študija ali strokovnega izobraževanja, tudi v okviru programov izmenjav;
- (b) za novinarje in osebe tehnične ekipe, ki jih spremlja po poklicni dolžnosti;
- (c) za udeležence uradnih programov izmenjav, ki jih organizirajo pobratena mesta;
- (d) za voznike, ki opravljajo storitve mednarodnega prevoza blaga in oseb med ozemlji Azerbajdžanske republike in držav članic z vozili, registriranimi v državah članicah ali Azerbajdžanski republiki;
- (e) za osebe, ki redno potujejo zaradi zdravljenja, in osebe, ki jih morajo spremljati;

(f) za predstavnike svobodnih poklicev, ki sodelujejo na mednarodnih sejnih, konferencah, simpozijih, seminarjih ali drugih podobnih prireditvah ter redno potujejo v Azerbajdžansko republiko ali države članice;

(g) za predstavnike organizacij civilne družbe, ki redno potujejo v Azerbajdžansko republiko ali države članice zaradi strokovnega izobraževanja, seminarjev in konferenc, tudi v okviru programov izmenjav;

(h) za udeležence znanstvenih, kulturnih in umetniških dejavnosti, vključno z univerzitetnimi in drugimi programi izmenjav, ki redno potujejo v Azerbajdžansko republiko ali države članice;

(i) za udeležence mednarodnih športnih prireditev in osebe, ki jih spremljajo v strokovni ekipi;

(j) za člane uradnih delegacij, ki v skladu z uradnim vabilom, naslovljenim na države članice, Evropsko unijo ali Azerbajdžansko republiko, redno sodelujejo na srečanjih, posvetovanjih, pogajanjih ali programih izmenjav ter na prireditvah, ki jih na ozemlju Azerbajdžanske republike ali ene od držav članic pripravijo medvladne organizacije;

(k) za poslovneže in predstavnike poslovnih organizacij, ki redno potujejo v Azerbajdžansko republiko ali države članice.

Z odstopanjem od prvega odstavka se v primerih, kadar sta potreba ali namen pogostih ali rednih potovanj očitno omejena na krajše obdobje, veljavnost vizuma za večkratni vstop izjemoma omeji na zadevno obdobje.“

Vizumi za večkratni vstop, veljavni za eno leto, se načeloma izdajo zgoraj navedenim kategorijam oseb, če je prosilec za vizum v prejšnjem letu (12 mesecev) pridobil najmanj en vizum in ga je uporabljal v skladu z zakoni, ki urejajo vstop v obiskane države in bivanje v njih (na primer oseba obdobja ni prekoračila), ter če obstajajo razlogi, da tak prosilec zaprosi za izdajo vizuma za večkratni vstop.

Če izdaja vizuma, veljavnega za eno leto, ni upravičena (če na primer program izmenjave traja manj kot eno leto ali če osebi ni treba potovati v celem letu), se veljavnost vizuma določi na manj kot eno leto, če so izpolnjene druge zahteve za izdajo vizuma.

„3. Diplomatska in konzularna predstavništva držav članic ter Azerbajdžanske republike izdajo vizume za večkratni vstop z veljavnostjo najmanj dveh let in največ petih let za kategorije oseb iz odstavka 2 tega člena, če so v prejšnjih dveh letih uporabljale enoletni vizum za večkratni vstop v skladu s predpisi, ki urejajo vstop v obiskano državo in bivanje v njej, razen če sta potreba ali namen pogostih ali rednih potovanj očitno omejena na krajše obdobje; v tem primeru se veljavnost vizuma za večkratni vstop omeji na zadevno obdobje.

4. Skupno trajanje bivanja oseb iz odstavkov 1 do 3 tega člena na ozemlju držav članic ali Azerbajdžanske republike ne sme biti daljše od 90 dni v obdobju 180 dni.“

Vizumi za večkratni vstop z veljavnostjo od dveh do petih let se izdajo kategorijam oseb iz člena 5(2) Sporazuma, če so v prejšnjih dveh letih (24 mesecev) vizuma za večkratni vstop z veljavnostjo enega leta uporabljale v skladu z zakoni, ki urejajo vstop na ozemlja obiskanih držav in bivanje v njih, ter če so razlogi za prošnjo za izdajo vizuma za večkratni vstop še vedno veljavni. Opozoriti je treba, da se vizum z veljavnostjo od dveh do petih let

izda le, če sta bila prosilcu za vizum v prejšnjih dveh letih izdana dva vizuma z veljavnostjo enega leta (in ne manj) ter če je ta vizuma uporabljal v skladu z zakoni, ki urejajo vstop na ozemlja obiskanih držav in bivanje v njih. Diplomatska in konzularna predstavništva na podlagi presoje vsake prošnje za izdajo vizuma odločijo o obdobju veljavnosti teh vizumov, tj. od dveh do petih let.

Vizuma za večkratni vstop ni treba izdati, če prosilec predhodno izdanega vizuma ni uporabljal.

2.2.3 Imetniki diplomatskih potnih listov

Člen 10 Sporazuma določa:

„1. Državljeni Unije in Azerbajdžanske republike, ki so imetniki veljavnih diplomatskih potnih listov, lahko brez vizumov vstopijo na ozemlje Azerbajdžanske republike ali ozemlja držav članic, jih zapustijo in so v tranzitu preko njih.

2. Osebe iz odstavka 1 lahko na ozemlju Azerbajdžanske republike ali ozemljih držav članic bivajo največ 90 dni v obdobju 180 dni.“

Sporazum ne zajema postopkov glede napotitve diplomatov v države članice. Uporablja se običajni akreditacijski postopek.

III. SODELOVANJE NA PODROČJU POTNIH LISTIN

V skupni izjavi, priloženi Sporazumu, pogodbenici soglašata, da bi moral skupni odbor, ustanovljen v skladu s členom 12 Sporazuma, oceniti učinek ravni varnosti zadevnih potnih listin na delovanje Sporazuma. Zato sta se zavezali, da se bosta redno obveščali o ukrepih, sprejetih za preprečevanje prevelikega števila vrst potnih listin, o razvoju tehničnih vidikov varnosti potnih listin in o postopku preverjanja identitete oseb ob izdaji potnih listin.

IV. STATISTIČNI PODATKI

Da se skupnemu odboru, ustanovljenemu s Sporazumom, omogoči učinkovito spremljanje Sporazuma, morajo diplomatska in konzularna predstavništva držav članic vsakih šest mesecev Komisiji predložiti statistične podatke, ki so razčlenjeni po mesecih, in sicer zlasti v zvezi s:

- številom zavrnitev izdaje vizuma,
- številom izdanih vizumov za večkratni vstop,
- obdobjem veljavnosti izdanih vizumov za večkratni vstop,
- številom brezplačno izdanih vizumov.
